Natuurwetenskappe en Tegnologie · Graad 5

Energie, Aarde en Tegnologie

Kwartaal 3–4 | 8 vrae | KABV-gerig

TOTAAL 68 PUNTE

NAAM EN VAN _____ KLAS _____ DATUM _____

Instruksies

1. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings. Beantwoord al die vrae.
2. Beantwoord al die vrae op die vraestel self, in die spasies wat voorsien word.
3. Lees elke vraag noukeurig deur voordat jy begin skryf.
4. Skryf netjies en leesbaar. Werk wat nie gelees kan word nie, kan nie gemerk word nie.
5. Jy mag 'n potlood en 'n liniaal gebruik vir tekeninge en diagramme.

Vraag	Onderwerp	Punte	Behaal
1	Veelkeusige vrae	5	
2	Kort vrae	10	
3	Gestoorde energie in brandstof	10	
4	Elektriese stroombane	8	
5	Die Aarde se oppervlak, gesteentes en fossiele	10	
6	Gesteentes en fossiele	7	
7	Energie en beweging	9	
8	Tegnologie: wiele en asse	9	
	Totaal	**68**	
	Persentasie		%

Gratis voorbeeld · druk en deel dit gerus

Hierdie toets is 'n gratis voorbeeld van MeerkatSkool. Druk dit gerus vir jou kind en deel dit met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie met al die toetse en memo's: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629. Hierdie voorbeeld mag nie verkoop word nie.

Afdeling A — Kort vrae

1 Veelkeusige vrae — 5 punte

Kies die korrekte antwoord en omkring die letter daarvan.

1.1 Watter deel in 'n eenvoudige stroombaan voorsien die energie? **(1)**

(a) Die sel (b) Die skakelaar (c) Die lampie

1.2 'n Brand begin in julle huis. Wat is die VEILIGSTE ding om te doen? **(1)**

(a) Kruip onder die bed weg (b) Gaan vinnig uit en bly laag, onder die rook (c) Gaan terug in om jou speelgoed te gaan haal

1.3 Watter een van die volgende is 'n brandstof wat energie stoor? **(1)**

(a) Sand (b) Glas (c) Steenkool

1.4 Watter een hiervan is 'n sedimentêre gesteente? **(1)**

(a) Skalie (b) Graniet (c) Marmer

1.5 Waar in Suid-Afrika is belangrike fossiele van vroeë mense gevind? **(1)**

(a) Tafelberg (b) Die Wieg van die Mensdom (c) Die Nasionale Krugerwildtuin

2 Kort vrae — 10 punte

2.1 Skryf langs elke toestel of dit HOOFSTROOM of 'n SEL (battery) gebruik. **(4)**

Toestel	Hoofstroom / Sel
'n Flitslig	
'n Ketel	
'n TV-afstandbeheer	
'n Stoof	

2.2 Vul die ontbrekende woord in elke sin in. **(3)**

a. Die Aarde neem omtrent 365 dae om een keer om die Son te beweeg. Ons noem hierdie tyd een _____ .

b. Die Aarde draai om sy eie _____ , en daarom is dit dag en nag.

c. Grond, lug, water en _____ ondersteun lewe op Aarde.

2.3 Noem DRIE maniere om veilig met elektrisiteit te wees. **(3)**

Afdeling B Langer vrae

3 Gestoorde energie in brandstof — 10 punte

3.1 Skryf langs elke brandstof of dit 'n VASTE STOF, 'n VLOEISTOF of 'n GAS is. **(4)**

Brandstof	Vaste stof / Vloeistof / Gas
Hout	
Paraffien	
Steenkool	
Kookgas	

3.2 Noem DRIE dinge wat jou gesin kan doen om 'n brand by die huis te VOORKOM. **(3)**

3.3 Lerato het drie ewe groot kerse aangesteek. Sy het op dieselfde oomblik 'n onderstebo glasfles oor elke kers gesit en gemeet hoe lank elke kers gebrand het. **(3)**

Fles	Hoe lank die kers gebrand het (sekondes)
Klein fles	10
Middelgroot fles	25
Groot fles	45

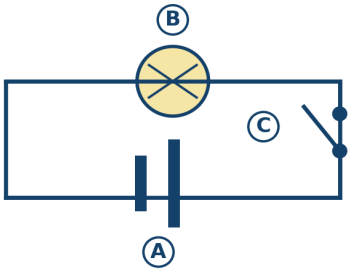
a. Hoekom het elke kers uitgegaan? (1)

b. Verduidelik hoekom die kers onder die GROOT fles die langste gebrand het. (2)

4 Elektriese stroombane

8 punte

4.1 Bestudeer die stroombaan hieronder en benoem die dele A, B en C. **(3)**

A: _____ B: _____ C: _____

4.2 'n Leerder bou 'n stroombaan, maar die lampie brand nie. Gee DRIE moontlike redes. **(3)**

4.3 Elektrisiteit beweeg van 'n kragstasie na jou skool. Skryf hierdie dele van sy pad in die regte volgorde, en begin ná die kragstasie: muursok en prop · substasie · kragmaste en kraglyne · elektrisiteitskas (meterkas) **(2)**

5 Die Aarde se oppervlak, gesteentes en fossiele

10 punte

5.1 Skryf SANDGROND, KLEIGROND of LEEMGROND langs elke beskrywing. **(3)**

Beskrywing	Soort grond
Groot korrels — water loop vinnig deur	
Baie fyn korrels — klewerig as dit nat is	
'n Mengsel met humus — die beste vir plantegroei	

5.2 Hoekom is dit belangrik om bogrond te beskerm? **(2)**

5.3 Beskryf hoe 'n sedimentêre gesteente vorm. **(3)**

5.4 Wat is die verskil tussen 'n LIGGAAMFOSSIEL en 'n SPOORFOSSIEL? **(2)**

6 Gesteentes en fossiele

7 punte

6.1 Kalksteen, sandsteen en skalie is gesteentes wat mense gebruik. Skryf EEN gebruik van elke gesteente neer. **(3)**

Gesteente	Een gebruik
Kalksteen	
Sandsteen	
Skalie	

6.2 **(2)**

a. Noem EEN ding wat jy altyd in 'n sedimentêre gesteente kan SIEN. (1)

b. Watter deel van 'n sedimentêre gesteente is die OUDSTE: die bokant of die onderkant? (1)

6.3 Wetenskaplikes het die selakant net as 'n fossielvis in baie ou gesteentes geken. In 1938 is 'n lewende selakant naby Oos-Londen aan die Suid-Afrikaanse kus gevang. Wat vertel dit ons oor fossiele en die plante en diere wat vandag leef? **(2)**

7 Energie en beweging

9 punte

7.1 Wat gebeur met die energie wat in 'n uitgerekte rek gestoor is wanneer jy dit los? **(2)**

7.2 Noem TWEE voorwerpe wat 'n saamgeperste veer gebruik om te werk. **(2)**

7.3 Noem DRIE voertuie of voorwerpe wat wiele en asse gebruik. **(3)**

7.4 Verduidelik waarom dit makliker is om 'n swaar vrag met 'n kruiwa te skuif as om dit te sleep. **(2)**

8 Tegnologie: wiele en asse

9 punte

DIE ONTWERPOPDRAG

Maak 'n speelgoedkarretjie van 'n klein kartondoos. Dit moet 10 albasters oor die klaskamervloer dra. Jy mag net die volgende gebruik: bottelproppies, kartonsirkels, kebabstokkies, drinkstrooitjies, kleeflint en gom.

8.1 Watter van hierdie materiale sal jy vir die WIELE gebruik, en watter vir die ASSE? **(2)**

Wiele: _____ Asse: _____

8.2 Noem DRIE spesifikasies (vereistes) waaraan jou karretjie moet voldoen. **(3)**

8.3 Teken 'n benoemde skets van jou karretjie van die kant af gesien. Benoem die doos, 'n wiel en 'n as. **(3)**

8.4 Hoe sal jy TOETS of jou wiele en asse maklik draai? **(1)**

Totaal **68 punte**

Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629